

Огонь Ц.Г.,

доктор економічних наук, професор,
заступник міністра освіти і науки України

БЮДЖЕТ ОСВІТИ: ПІДСУМКИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Розглянуто актуальні питання бюджетної сфери освіти. Зосереджено увагу на проблемах галузі, що потребують негайного розв'язання. Визначено напрями реформування галузі та ефективнішого використання бюджетних коштів.

The article treats of some topical questions in the area of budgeting education; accent is made on the problems which require urgent solving. Also directions toward reforming the brunch and more effective use of the budget are determined.

Економіка галузі нині потребує суттєвого реформування, а державні фінанси — реструктуризації. У цьому контексті слід, по-перше, розширити повноваження керівників навчальних закладів та підвищити їх відповідальність за фінансово-економічну діяльність, спростивши процедуру прийняття рішень із відповідних питань; по-друге, здійснювати моніторинг чинного законодавства та оцінку бюджетних програм щодо їх ефективності, аби отримати максимальний результат від кожної гривні, виділеної з бюджету, виходячи із фінансової можливості держави, а по-третє, перейти від екстенсивних до інтенсивних методів управління державними коштами. Оскільки задовольнити потребу галузі у повному обсязі на нинішньому етапі суспільного розвитку нашої країни нереально, проблему забезпеченості збалансованого розвитку галузі, досягнення відповідності фінансових ресурсів визначенням повноваженням необхідно розв'язувати насамперед через призму визначення пріоритетів у реалізації фінансової політики, інвентаризації діючих бюджетних програм, оцінки їх перспективи й результату. Відсутність забезпеченості фінансовими ресурсами делегованих повноважень місцевим органам влади створює гостру проблему в досягненні результативності та ефективності у використанні коштів місцевих бюджетів на утримання та розвиток освіти.

Міністерство освіти і науки має понад 50 бюджетних програм. І кожна з них потребує розробки відповідних паспортів, окремих порядків, механізмів їх реалізації й постійного контролю. Це найбільша кількість програм серед усіх головних розпорядників бюджетних коштів, що потребує особливої уваги та високого професіоналізму в їх реалізації. Загалом Болонський процес потребує створення дієвого правового поля для функціонування навчальних закладів і загалом галузі, починаючи з прийняття нових типових штатів (попереднім уже по 25—35 років) і підготовки нової редакції закону про освіту, а точніше — кодексу про освіту. Мають бути впроваджені нові механізми та інструменти управління освітою, навчальними закладами, які потребують розширення власних повноважень. Особливо цього потребує економіка галузі та управління потоками державних коштів.

2006 року за основними бюджетними програмами кошторис галузі за рахунок коштів державного бюджету виконано на 99 %. Повністю профінансовано видатки на заробітну плату, харчування, стипендії, комунальні послуги та енергоносії. Порівняно з минулим роком збільшено видатки за програмами по вищих навчальних закладах (ВНЗ) I–II рівнів акредитації на 19,8 %, по ВНЗ III–IV рівнів — на 24,1 %, по професійно-технічних навчальних закладах (ПТНЗ) — на 20,1 %¹.

При формуванні державного бюджету на 2007 рік теж збільшено призначення на освіту, що засвідчує важливу роль галузі в суспільному житті. Загалом в останній рік видатки зросли більш як на 1 % щодо ВВП, а порівняно з 2004 роком — на 1,3 %. Наприклад: 2004 року загальні видатки із державного та місцевих бюджетів на освіту становили 5,3 % від ВВП, 2005-го — 6,3, 2006-го — 6,5, а на 2007 рік заплановано 6,6 %². Це означає, що кожна п'ята гривня з бюджету держави виділяється на освіту. На нашу думку, сьогодні має непокоїти не абсолютне, кількісне зростання обсягу видатків, а якісне використання бюджетних призначенень, не збільшення відсотку видатків на освіту по відношенню до ВВП, а їх ефективність у реалізації й спрямуванні на кінцевий результат. До речі, для порівняння: обсяг видатків на освіту до ВВП в окремих країнах з ринковою економікою становить від 3,6 % до 5,8 %, зокрема в Японії — 3,6, Німеччині — 4,8, США — 5,6, Франції — 5,8 %. Відповідно: у Бельгії — 6,3 %, Фінляндії — 6,3 %, понад 7 % — в Ісландії, Норвегії, Швеції. Тому важливим стратегічним завданням є запровадження моніторингу оцінки бюджетних програм на предмет їх перспективи, результативності й цільового використання державних коштів.

2006 року стались і якісні зміни. Насамперед у здійсненні видатків на навчальну літературу. Забезпечені підручниками з усіх предметів шестикласників, видали 18 найменувань навчальної літератури для дітей з вадами здоров'я. Уперше надруковано підручники для ПТНЗ (19 найменувань), для вищої школи, а також було додруковано підручники для учнів 9-х, 10-х та 11-х класів за рахунок економії бюджетних коштів шляхом обмеження рівня рентабельності підприємств і установ, які видають навчальну літературу³. Тобто в цьому контексті ефективніше використано економічні інструменти регулювання у витрачанні коштів.

На інформатизацію та комп'ютеризацію торік планувалося 161 млн грн із місцевих бюджетів, які повністю не використані через процедуру їх врахування

¹ Закон України “Про Державний бюджет України на 2006 рік” від 20 грудня 2005 року № 3235-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 9, № 10–11. — ст. 96.

² Закон України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” від 19 грудня 2006 року № 489-V// Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 7–8. — ст. 66.; Закон України “Про Державний бюджет України на 2006 рік” від 20 грудня 2005 року № 3235-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 9, № 10–11. — ст. 96.; Закон України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” від 23 грудня 2004 року № 2285-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 7–8. — ст. 162.; *Огонь Ц.Г.* Кожна гривня освітянського бюджету має працювати на навчання дитини // Освіта України. — 2007. — 6 березня. — № 16–17. — С. 6–7.

³ Закон України “Про Державний бюджет України на 2006 рік” від 20 грудня 2005 року № 3235-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 9, № 10–11. — ст. 96.

в міжбюджетних трансферах. Цього року також заплановано 161 млн грн, але уже як субвенція місцевим бюджетам, що має поліпшити ситуацію із їх використанням. Водночас заплановано понад 27 млн грн відповідних коштів із державного бюджету. На нашу думку, за рік — два необхідно завершити комп'ютеризацію всіх сільських та селищних шкіл і зосередити увагу на оснащенні шкіл міст. Можливо, це необхідно розпочати уже з наступного року.

Нині передбачено не лише поставку комп'ютерів, а й цілковите технічне забезпечення. У перспективі — постійне його оновлення, запровадження єдиної інформаційної системи, “Острова знань” тощо. Планується створити єдиний інформаційний простір, доступ до якого має бути у кожного навчального закладу. Потреба в цьому велика і її необхідно задоволінити у поточному році.

2006 року не виконано дві важливі програми: “Реконструкція та ремонт гуртожитків для учнів професійно-технічних та студентів вищих навчальних закладів” (передбачалося 25 млн грн) і “Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам для придбання шкільних автобусів для перевезення дітей, що проживають у сільській місцевості” (68 млн грн)⁴. Ці кошти не надійшли до спеціального фонду від продажу земель для реалізації відповідних програм головному розпоряднику коштів. Підсумки 2006 року дали можливість оцінити ефективність використання коштів, стан матеріально-технічної бази, відповідно до якої здійснюється і навчальний процес, і організація всієї роботи в освіті.

На 2007 рік збільшено видатки на освіту й науку на 17,6 %. Видатки по державному бюджету, згідно з бюджетними призначеннями, становлять понад 10,6 млрд грн, у тому числі по загальному фонду — 6,9 млрд грн. Це істотне збільшення, якщо, наприклад, порівняти з 2004 роком. Тоді відповідні видатки у державному бюджеті становили 5,8 млрд грн, а по загальному фонду — 3,4 млрд грн. Загалом 2007-го, порівняно з попереднім роком, планується збільшити видатки по ВНЗ I — II рівнів акредитації на 20 %, по ВНЗ III — IV рівнів — на 19 %. По професійній освіті видатки з державного бюджету знизилися на 1,0 % у зв’язку з тим, що ПТНЗ Харківської, Львівської областей та м. Києва, у формі експерименту, переведено на фінансування з місцевих бюджетів. Це понад 320 мільйонів⁵. А загалом і зросли видатки по ПТО. Це значне збільшення, якщо порівняти з попередніми роками, хоча цілком задовольнити потреби у видатках на освіту 2007 року складно. Дедалі загострюється така проблема, як ефективність використання виділених бюджетних коштів. Тому постає питання прискорення розробки нормативно-правового акта щодо повноцінного запровадження програмно-цільового методу, здійснення моніторингу бюджетних програм на предмет їх результативності й перспективи.

Наступна проблема. У практиці існує деформована структура видатків. Майже 80 % передбачено на оплату праці з нарахуваннями та стипендії. На-

⁴ Закон України “Про Державний бюджет України на 2006 рік” від 20 грудня 2005 року № 3235-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 9, № 10—11. — ст. 96.

⁵ Закон України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” від 19 грудня 2006 року № 489-V// Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 7—8. — ст. 66.

приклад, оплата праці — 55 %, видатки на стипендію — 22, на комунальні послуги — 5, капітальні видатки — 2,6 %. На науку виділяється 4,5 %, що теж значно нижче, ніж відповідає законодавству⁶. Тому структура видатків на наступні роки, на нашу думку, потребує якісних змін, а саме: збільшення видатків капітального характеру, на комунальні послуги й науку як по державному, так і місцевих бюджетах.

Попередніми роками капітальні видатки були незначними. 2006-го їх збільшено у 3,6 разу порівняно з 2005 роком. Це — 110,8 млн грн, які були спрямовані на здійснення видатків: ВНЗ III—IV рівнів акредитації — майже 47 млн грн, відповідно ВНЗ I—II рівнів — 14,2 млн грн, ПТНЗ — приблизно 33,1 млн грн, інших навчальних закладів — понад 16 млн грн, що дало змогу дещо поліпшити матеріально-технічну базу закладів освіти. На 2007 рік передбачено збільшити відповідні видатки вдвічі, і їх обсяг становитиме 223 млн грн⁷.

Залишається чимало проблем і в оплаті праці, харчуванні тощо. Йдеться про надбавки, передбачені чинним законодавством, а також доплати педагогічним та науково-педагогічним працівникам. За розрахунками, не вистачає понад 190 млн грн на надбавки професорсько-викладацькому складу. Також через зростання тарифів і цін бракує (блізько 200 млн грн по державному бюджету) коштів на оплату комунальних послуг. У цих умовах постає завдання — не лише розподілити бюджетні призначення, а й контролювати їх використання.

У галузі розширяються джерела фінансування за рахунок інших напрямів. Насамперед це залучення коштів субвенцій, виділених міністерствам, відомствам, а також позик Світового банку. Так, у січні поточного року відбулася селекторна нарада, на якій підтверджено приклад співпраці Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства* й Міністерства освіти і науки з метою спрямування частини коштів різних видів субвенцій на фінансування соціальних об'єктів, їх оновлення, зокрема ремонт шкіл, доріг до навчальних закладів, житлово-комунальних систем в освітянських закладах тощо.

⁶ Закон України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” від 19 грудня 2006 року № 489-V// Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 7—8. — ст. 66.; Закон України “Про Державний бюджет України на 2006 рік” від 20 грудня 2005 року № 3235-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 9, № 10—11. — ст. 96.; Закон України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” від 23 грудня 2004 року № 2285-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 7—8. — ст. 162.; Огонь Ц.Г. Кожна гривня освітянського бюджету має працювати на навчання дитини // Освіта України. — 2007. — 6 березня. — № 16—17. — С. 6—7.

⁷ Закон України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” від 19 грудня 2006 року № 489-V// Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 7—8. — ст. 66.; Закон України “Про Державний бюджет України на 2006 рік” від 20 грудня 2005 року № 3235-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 9, № 10—11. — ст. 96.; Закон України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” від 23 грудня 2004 року № 2285-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2005. — № 7—8. — ст. 162.; Огонь Ц.Г. Кожна гривня освітянського бюджету має працювати на навчання дитини // Освіта України. — 2007. — 6 березня. — № 16—17. — С. 6—7.

* Прим. ред.: З березня 2007 року — Міністерство регіонального розвитку та будівництва й Міністерство з питань житлово-комунального господарства.

2007 року передбачено 60 млн грн з коштів Світового банку на модернізацію системи загальної середньої освіти⁸. Виконання цієї програми надасть нового змісту матеріально-технічній базі, дасть можливість піднести рівень підготовки фахівців, учителів, директорів в інститутах післядипломної педагогічної освіти. За рахунок коштів позики Світового банку передбачається підготовка викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти, а також директорів шкіл та керівників районних та обласних управлінь освіти, керівників інститутів післядипломної педагогічної освіти. Буде підготовлено 120 провідних викладачів, 200 викладачів-тренерів для навчання директорів шкіл, проведено навчання 400 учителів за програмами підвищення кваліфікації, закуплено для кожного з 28 інститутів післядипломної педагогічної освіти базовий комплект навчального обладнання, розпочато оновлення приміщень цих інститутів.

Також має бути оснащено 500 сільських шкіл комп'ютерними класами, запроваджено програми малих грантів для підтримки інноваційного розвитку загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ), забезпечені обладнанням національний, регіональний та всі обласні центри моніторингу та оцінки якості шкіл, проведено навчальні семінари. Планується надати науково-методичну допомогу керівникам освіти у пілотних регіонах, створити системи інформаційного управління освітою, розробити технології оцінювання програм розвитку, оптимізації мережі, ремонту та реконструкції сільських шкіл. І найголовніше — сформувати у шістьох областях школи завтрашнього дня, школи нового типу і за формою, і за змістом. Це важка праця, особливо щодо відновлення сільських шкіл і ремонту приміщень, забезпечення новим навчальним обладнанням. Програма триває вже другий рік, а розрахована на чотири. Відповідні кошти надаються під невеликий відсоток і повернати їх необхідно через п'ять років — з 2010-го по 2025 рік. Якщо заплановане буде втілено в життя, шість областей матимуть сучасні школи нового типу. Над цим працюємо⁹. Держава не має сьогодні змоги повною мірою фінансувати такі видатки, тому потрібно залучати кредитні ресурси. Така практика існує у багатьох країнах і дає позитивний результат у соціальній сфері, зокрема в загальноосвітніх навчальних закладах. Це інвестиції в інтелект нації.

Соціальний захист педагогів (заробітна плата, надання житла тощо) залишається не менш гострою проблемою. Так, загалом заробітна плата науково-педагогічних та педагогічних працівників поступово зростає. Порівняно з минулим роком вона збільшилася майже на 24 %. На 1 грудня 2006 року директор школи отримував близько 1100 грн, учитель вищої категорії — понад 1000 грн, I категорії — 960 грн, молодий фахівець — 800 грн. Планується підвищити оплату праці і цього року. Згідно зі змінами до Закону України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” переглянуто рівень прожиткового мінімуму, а також збільшено мінімальну заробітну плату.

⁸ Закон України “Про Державний бюджет України на 2006 рік” від 20 грудня 2005 року № 3235-IV// Відомості Верховної Ради України. — 2006. — № 9, № 10—11. — ст. 96.

⁹ Огонь Ц.Г. Кожна гривня освітянського бюджету має працювати на навчання дитини // Освіта України. — 2007. — 6 березня. — № 16—17. — С. 6—7.

З 1 квітня вона становить 420 грн, з 1 липня становитиме 440 грн, а з 1 жовтня — 460 грн. Це дасть змогу підвищити заробітну плату педагогам та науково-педагогічним працівникам, а також уточнити показники тих доплат і гарантій, які не можна було забезпечити у повному обсязі через відсутність коштів¹⁰. З цього питання підготовлено проект постанови Кабінету Міністрів України.

Питання надання житла педагогічним та науково-педагогічним працівникам актуальне й гостре. До речі, є перші результати співпраці з адміністраціями, радами, профспілками освітнян. Торік в Україні отримали житло 895 педагогів. Для порівняння: 2004 року — 167, 2005-го — 556. Найбільше — у Полтавській, Тернопільській, Черкаській областях. Отже, є з кого брати приклад. Міністерство надіслало звернення обласним адміністраціям, безпосередньо губернаторам з проханням звернути увагу на поліпшення житлових умов працівників освітянської галузі. 2007 року на це передбачено 15 млн грн, розпорядником відповідних коштів є Міністерство будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства. Сьогодні необхідно відпрацювати різні варіанти одержання квартир освітянами. Один із них — це розподіл коштів на придбання квартир, інший — надання довготермінових кредитів, умовно на 20 років, на безвідсотковій основі і щоб держава взяла на себе компенсацію відсотків із державного та місцевих бюджетів. Можливе й пряме надання соціального житла. Тобто мають бути різні підходи, різні варіанти розв'язання цієї проблеми.

Важливе й гостре питання — додержання фінансової дисципліни. Виділення коштів та їх проходження в освітянській галузі підлягає постійному контролю. Непокоїть законність й ефективність їх використання. МОН наприкінці минулого року провело колегію й ухвалило рішення на виконання постанови Кабінету Міністрів України № 1673 від 29 листопада 2006 року, якою визначено конкретні заходи з упередження фінансових порушень, а також недопущення виникнення зростання дебіторської й кредиторської заборгованостей. Контроль має бути саме за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів і здійснюватися разом з обласними державними адміністраціями та за участю відповідних контрольних органів. У цьому контексті потребує вдосконалення система планування і практика розподілу бюджетних призначень та виконання кошторисів навчальних закладів. Необхідно досягти найбільш обґрутованого й прозорого розподілу бюджетних призначень, затверджених законом про державний бюджет на відповідний рік, між навчальними закладами та установами освіти. Планування й відповідні показники доцільно оцінювати через призму реальності й ефективності. В цьому контексті слід розробити нормативи фінансового захисту видатків, а також підготувати соціальні стандарти, на основі яких готувати проект бюджету, наповнювати реальним змістом бюджетні програми, виходячи з нормативів, які відповідають реаліям часу й розвитку галузі. Це важ-

¹⁰ Огонь І.Г. Кожна гривня освітянського бюджету має працювати на навчання дитини // Освіта України. — 2007. — 6 березня. — № 16—17. — С. 6—7.

ливе, але не просте завдання і стосується усієї бюджетної сфери держави.

Обсяги кредиторської й дебіторської заборгованості дещо зменшилися. Це результат того, що за підсумками першого півріччя, а також дев'яти місяців 2006 року Міністерство освіти і науки розробило заходи й довело їх до розпорядників коштів нижчого рівня. Дбаємо про виконання статті 57 Закону “Про освіту”. Передбачені заходи, щоб запобігти невиплаті заробітної плати і стипендій. Найближчим часом плануємо запровадити єдину систему обліку та управління потоками державних коштів у галузі. З метою підвищення постійного контролю в освіті 2007 року вперше пропонується запровадити комплексні перевірки фінансово-господарської діяльності навчальних закладів по областях за єдиними програмами і підходами із залученням фахівців контрольно-ревізійних органів.

Наступна проблема — ремонт закладів освіти. Сьогодні потребує ремонту чимало об’єктів ВНЗ, ПТНЗ, а також тих загальноосвітніх закладів, які утримуються за рахунок коштів місцевих бюджетів. Наприклад, треба негайно ремонтувати близько 250 будівель ВНЗ I—II рівнів акредитації, ВНЗ III—IV рівнів — 352, ПТНЗ — майже 800. За підрахунками міністерства, лише на ці об’єкти необхідно понад 170 млн грн. Потребують капітального ремонту 507 учнівських та студентських гуртожитків, 187 об’єктів комунального призначення, а також 250 дахів різних споруд. Фінансувати такий ремонт треба вчасно. Наприкінці року додатково було виділено 13,8 млн грн на ремонт гуртожитків ПТНЗ. Слід додати, що 2005 року ПТО отримала додатково десять млн грн, що дало можливість поліпшити матеріально-технічний стан гуртожитків тощо¹¹.

Програма цілковитої інвентаризації матеріально-технічної бази всіх навчальних закладів, її оновлення — це стратегічне питання галузі, аби реально оцінити її стан, потребу в капітальному ремонті, добудові навчальних закладів. Цю роботу розпочато наприкінці 2006 року і планується завершити найближчим часом. На 2007 рік введено нову бюджетну програму — фінансування видатків, пов’язаних із добудовою, перепрофілюванням, будівництвом навчальних корпусів і гуртожитків ВНЗ IV рівня акредитації, загальний обсяг якої становить 70 млн грн. Гуртожитки, навчальні корпуси слід відремонтувати вже до початку навчального року.

У зв’язку із прийняттям Закону України “Про управління об’єктами державної власності”, а також — статтею 118 Закону України “Про Державний бюджет України на 2007 рік” триває робота з оцінки орендних відносин і переукладання договорів. З цих позицій навчальні корпуси та гуртожитки мають використовуватися за призначенням, а земельні ділянки не можуть відчужуватися без відома міністерства. Для цього в МОН створено спеціальну комісію з майнових питань. Сьогодення потребує оформлення права власності на майно та землю ПТНЗ, ВНЗ, інших навчальних закладів.

¹¹ Закон України “Про Державний бюджет України на 2005 рік” від 23 грудня 2004 року № 2285-IV// Відомості Верховної Ради. — 2005. — № 7—8. — ст. 162.; *Огонь Ц.Г.* Кожна гривня освітянського бюджету має працювати на навчання дитини // Освіта України. — 2007. — 6 березня. — № 16—17. — С. 6—7.

Найгострішою проблемою є відсутність законодавчого поля щодо регулювання економічних та фінансових відносин в освіті. Ці питання потребують особливої уваги. Від їх вирішення значною мірою залежатиме якісна підготовка студентів, учнів, загалом спеціалістів для держави. Інструменти управління економікою галузі недосконалі, оскільки нема дієвого правового поля, а чинні законодавчі норми застарілі. У зв'язку з цим створено робочу групу з підготовки законопроекту про розширення повноважень керівників навчальних закладів та підвищення їх відповідальності за фінансово-господарську діяльність. Слід підготувати нормативи фінансового забезпечення і соціальні стандарти, щоб формувати наступні бюджети за відповідними нормативами, а не від досягнутого рівня. Запровадження постійного моніторингу ефективності виконання бюджетних програм — це першочергове завдання. Кожна бюджетна програма має бути результативною, адже від цього залежить і якість освіти. Міністерство має долучити до цього процесу державні підприємства, які йому підпорядковані, запровадивши дієву систему моніторингу їх фінансових планів та результатів діяльності.

Наступне — це вдосконалення механізму планування видатків, розподілу бюджетних призначень, контролю за використанням. Є проблеми з плануванням стипендіального фонду, видатків на заробітну плату, харчування, технічні засоби навчання та реконструкцію навчальних закладів, їх відновлення. Типові штати по навчальних закладах потребують термінового перегляду та оновлення. Це вимога часу.

Інтеграція України у світовий простір потребує створення ефективного освітнього середовища з урахуванням інноваційного розвитку освіти, запитів особистості та суспільства. Тому передбачається створення мережі загальноосвітніх навчальних закладів з високим технологічним рівнем, новітнім навчально-методичним та інформаційним забезпеченням, потужним кадровим потенціалом. Це має бути школа нових підходів до надання знань. Відповідно до плану впровадження проекту Світового банку такі школи планується створити в наступні два роки, що стало б стимулом до розширення їх мережі. На 2008 рік слід пропонувати нові бюджетні програми, зокрема спрямовані на розвиток і зміцнення матеріально-технічної бази, інноваційний розвиток через фінансову підтримку та інші програми в контексті Болонського процесу. Це дасть змогу забезпечити якісну й своєчасну підготовку спеціалістів для ЗНЗ, ПТНЗ і ВНЗ, надати учням, студентам знання, яких потребує сьогодення.

Міністерство освіти та науки подало пропозиції до Декларації цілей та завдань на 2008 рік відповідно до статті 32 Закону України “Про Кабінет Міністрів України”. Готуються пропозиції щодо реформування галузі та з метою підвищення ефективності використання бюджетних коштів. У цьому контексті одним із першочергових завдань галузей бюджетної сфери є прискорення запровадження програмно-цільового методу, реального за змістом та дієвого за формою, в усій бюджетній сфері. Планування має здійснюватися не з метою утримання тієї чи іншої галузі, а — зростання показників результативності та ефективності і, зокрема, підвищення якості освіти та створення новітніх конкурентних технологій.